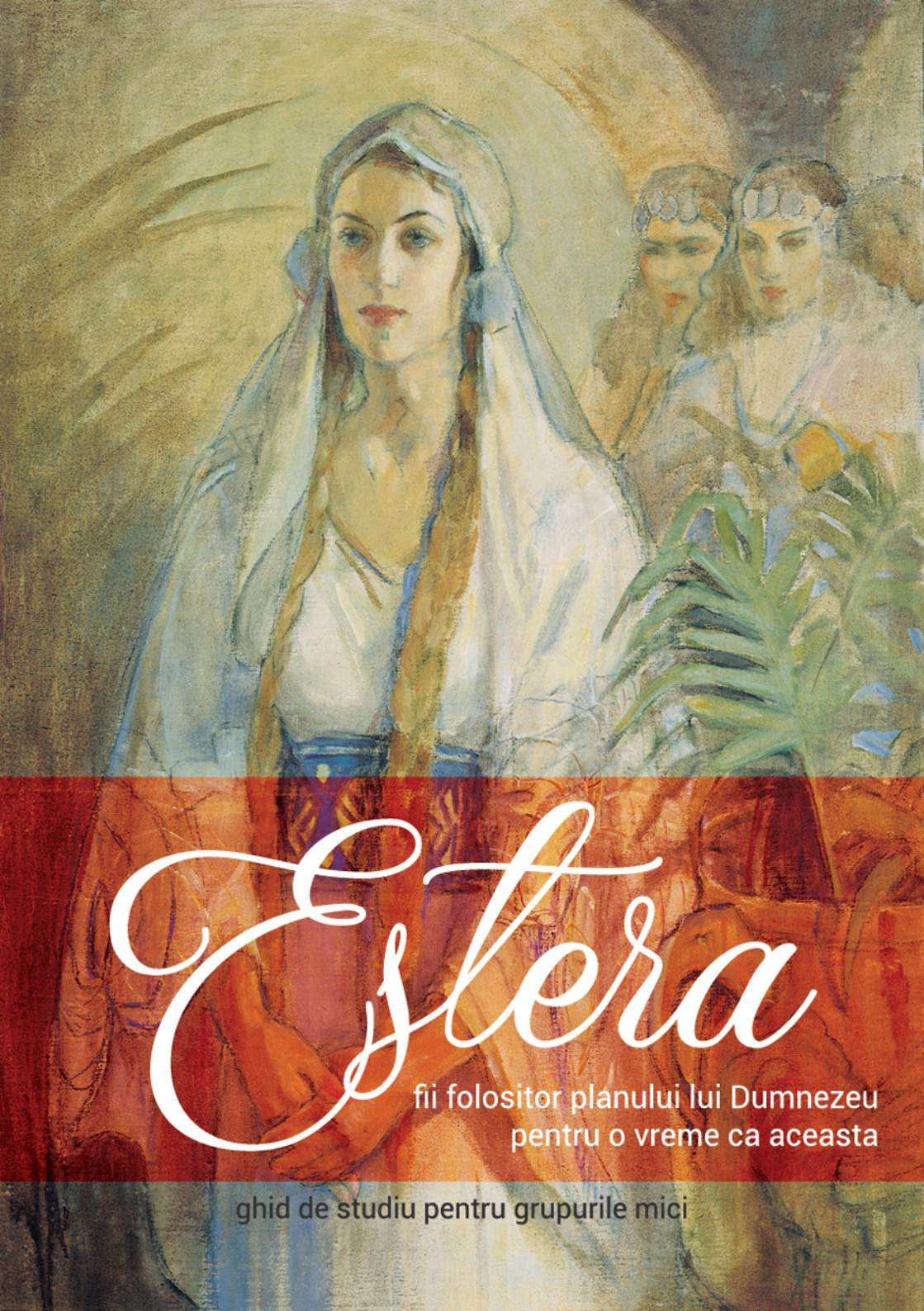

Estera

fii folositor planului lui Dumnezeu
pentru o vreme ca aceasta

ghid de studiu pentru grupurile mici

ESTERA

Fii folositor planului lui Dumnezeu pentru o vreme ca aceasta

Când Dumnezeu lucrează în ascuns la împlinirea planurilor Lui

GHID DE STUDIU PENTRU GRUPURILE MICI

BISERICA METANOIA ARAD

2016

Estera. Fii folositor planului lui Dumnezeu

pentru o vreme ca aceasta

Ghid de Studiu

© Biserica Creștină Baptistă Metanoia Arad, 2016

Str. Tribunul Dobra nr. 8
www.bisericametanoia.ro

Calendar de studiu

Lecția	***Săptămâna***	***Pasaj***	***Tema***
1	9-15 Mai	Estera 1:1-2:18	Ascensiunea Esterei – Când Dumnezeu lucrează în ascuns la împlinirea planurilor Lui
2	16-22 Mai	Estera 2:19-3:15	Un Dumnezeu invizibil, dar nu absent
3	23-29 Mai	Estera 4:1-5:8	Curajul Esterei – *pentru o vreme ca aceasta*
4	30 Mai-05 Iun	Estera 5:9-7-10	Dumnezeul „coincidențelor”
5	6-12 Iunie	Estera 8:1-10:3	Dumnezeu schimbă situația în favoarea poporului Său

Introducere – Contextul Istoric al cărții Estera

Există o carte în Biblie în care Numele lui Dumnezeu nu este menționat, dar cu toate acestea, prezența Sa este simțită peste tot: cartea Estera. Chiar dacă nu Îl întâlnești sau nu Îl vezi în mod direct pe Dumnezeu pe parcursul acestei cărți, El se află în spatele a tot ceea ce se întâmplă. Cartea Estera vorbește astfel despre grija providențială a lui Dumnezeu pentru poporul Său chiar și atunci când ei nu sunt conștienți de faptul că El este activ în spatele scenei.

Naratorul acestei cărți este anonim. Din stilul atent și tehnicile literare folosite, putem spune că el (sau ea) are deprinderi de scriitor. Având în vedere că are acces la documente de la curtea Imperiului Persan și cunoaște foarte bine viața de la Curte (inclusiv unele informații pe care doar Estera sau Mardoheu le cunoșteau) putem presupune că unul dintre cei doi, sau cineva foarte apropiat de ei, a scris această carte.

Acțiunea cărții se desfășoară în afara Israelului, în Susa, capitala de iarnă a Imperiului Persan și se petrece pe timpul împăratului Xerxes I (486-465 î.H.), fiul lui Darius cel Mare și care în textul biblic poartă numele de Ahașveroș. Din punct de vedere al istoriei biblice, acțiunea cărții Estera are loc după prima întoarcere a evreilor din robie, care a avut loc sub conducerea lui Șeșbațar și Zorobabel și care este relatată în primele 6 capitole ale cărții Ezra.

Contextul cărții Estera				
Întoarceri din robie	Prima	Acțiunea cărții Estera	A doua	A treia
Locul menționării	Ezra 1-6		Ezra 7-10	Neemia 1-13
Conducători	Zorobabel		Ezra	Neemia
Data	539	484-475	458	444
Împăratul persan	Cirus	Xerxes	Artaxerxes	Artaxerxes

Așa cum știm din cărțile 1-2 Împărați și 1-2 Cronici, evreii au fost duși în robie de către babilonieni, începând cu anul 605 î.H., iar mai apoi în 597 și ulterior în 587, când Nebucadnețar cucerește și distruge Ierusalimul. În anul 539 î.H., Imperiul Babilonian este cucerit de cel Medo-Persan și, în conformitate cu Cuvântul Domnului, Cirus cel Mare dă un edict prin care permite evreilor să se întoarcă în Iuda și să reconstruiască Templul.

Cu toate acestea, mulți evrei aleg să rămână în Babilon/Persia. După mai bine de jumătate de secol, mulți dintre ei și-au făcut o situație bună și au prosperat în exil, astfel că perspectiva întoarcerii într-o cetate ruinată și izolată nu era una atrăgătoare. Unii dintre ei chiar s-au îndreptat înspre Est, acolo unde era una din capitalele Imperiului – Susa – și unde au obținut poziții de influență, așa cum este cazul lui Neemia care ajunge paharnicul împăratului.

Imperiul Medo-Persan
SCIŢIA
Marea Neagră
Marea Caspică
Marea Mediterană (Marea cea Mare)
Marea Roşie
Golful Persic
Tigrul
Eufratul
Nilul
Indusul
MACEDONIA
TRACIA
GRECIA
LIDIA
Bizanţ
Sardes
Atena
Maraton
Salamina
CILICIA
Tars
Issos
ARMENIA
Phasis
ASIRIA
Carchemiş
Ninive
MEDIA
HIRCANIA
M-ŢII ELBURZ
M-ŢII ZAGROS
Ecbatana (Ahmeta)
Susa
ELAM
Persepolis
Pasargades
PERSIA
SOGDIANA
Marakanda (Samarkand)
BACTRIA
ARACHOSIA
PARŢIA
ARIA
DRANGIANA
GEDROSIA
INDIA
Babilon
SIRIA
Damasc
Ierusalim
Tadmor
Sidon
Tir
ARABIA
Tema
Elat (Elot)
EGIPT
Memfis (Nof)
No-Amon (Teba)
Siene
LIBIA
Cirena
N
0 mi
500
0 km
500

În momentul în care au loc evenimentele din cartea Estera, Imperiul Persan era la apogeu, fiind cea mai mare putere politică a tuturor timpurilor de până atunci, singura națiune majoră necucerită fiind Grecia. Din acest motiv, în anul 480 î.Hr - anul al șaselea al domniei sale - Xerxes, care decide să continue politica de expansiune a tatălui său Darius, pornește cu o armată de soldați și mercenari din 46 țări să atace Grecia. După ce Macedonia și Thesalia s-au predat fără luptă, perșii câștigă bătălia de la Termopile și invadează Atica și Atena. În același an, grecii înfrâng însă flota persană la Salamis, astfel încât armata persană este forțată să se retragă din Europa, iar campania lui Xerxes are parte de un final dezastruos.

Narațiunea cărții Estera începe înainte de această campanie a lui Xerxes (capitolul 1) și continuă după întoarcerea sa (restul capitolelor). Acțiunea cărții se centrază pe comunitatea evreilor din Persia, evrei care, deși erau departe de țara lor, păstrează vie nădejdea în Dumnezeul părinților lor.

Lecția 1

Ascensiunea Esterei – Când Dumnezeu lucrează în ascuns la împlinirea planurilor Lui

Estera 1:1-2:18

Introducere

Cartea Estera este o carte ce are un loc aparte în canonul Scripturii. Deși în cuprinsul ei nu apare menționat numele lui Dumnezeu, totuși mâna Lui este la lucru în vederea împlinirii planurilor Sale. Dar, nu numai că nu găsim nici o menționare a numelui lui Dumnezeu în cartea Estera, ci chiar mai mult, nu se face referire nici la rugăciune sau la restricțiile de dietă specifice evreiești, nici la sărbătorile evreiești, nici la legi sau tradiții evreiești. Din acest punct de vedere, diferă de alte cărți care descriu evenimente relativ contemporane cu cele prezentate în Daniel, Ezra sau Neemia. Este o carte cu un autor evreu, scrisă pentru evrei, care încă se aflau împrăștiați și trăiau în mijlocul unei societăți păgâne.

La o primă citire, narațiunea pare a urmări în mod singular modul în care poporul Israel a supraviețuit complotului pus la cale împotriva lui, chiar la curtea împăratului persan. Dar la o citire mai atentă, cartea Estera ne descoperă mult mai mult de atât. Adevărurile împletite în această carte sunt inspirate de Duhul lui Dumnezeu. La fel ca alte adevăruri biblice, ele sunt lăsate în Scriptură spre folosul nostru.

Apostolul Pavel subliniază acest lucru foarte clar în Romani 15:4 unde el spune așa:

> *Și tot ce a fost scris mai înainte, a fost scris pentru învățătura noastră, pentru ca, prin răbdarea și prin mângâierea pe care o dau Scripturile, să avem nădejde.*

Având aceste cuvinte în minte, să ne apropiem de cartea Estera, căutând să înțelegem care este învățătura lui Dumnezeu pentru noi prin ea. Nădejdea noastră este că Dumnezeu este Cel care lucrează la împlinirea planurilor Lui, că uneori o face într-un mod tainic și ascuns, dar nimeni și nimic nu-L poate opri sau abate de la împlinirea planurilor Lui.

Exercițiul 1: Citiți întregul paragraf (1:1-2:18) și identificați personajele și acțiunile principale care au loc (folosiți-vă de următoarele întrebări: Cine, Ce, Cum, Unde, Când):

……..

……..

……..

……..

……..

……..

1:1-21 Un banchet la curtea împăratului Persiei

Pasajul din 1:1-9 ne introduce în atmosfera opulentă a palatului împăratului Ahașveroș (Xerxes). Unii cercetători cred că evenimentele descrise în acest capitol corespund perioadei în care împăratul persan își pregătea armata și supușii pentru războiul împotriva Greciei (în jurul anului 480 î.Hr.), război în care, în mod surprinzător, a fost învins.

Textul din 1:10-13 ne descrie un împărat stăpân peste un imperiu, dar care nu este stăpân pe sine. Citind aceste lucruri nu putem să nu ne amintim de cuvintele înțeleptului din Proverbe 16:32, care spune astfel: *Cel încet la mânie prețuiește mai mult decât un viteaz, și cine este stăpân pe sine prețuiește mai mult decât cine cucerește cetăți.*

Acest împărat este un exemplu clar care demostrează că lipsa stăpânirii de sine aduce multă pagubă, chiar și unui om care ajunge să stăpânească peste multe popoare. Datorită lipsei stăpânirii de sine, marele Xerxes ajunge să ia decizii greșite, atât pentru el, cât și pentru supușii lui.

Deși nu este un scop în sine al textului, totuși putem învăța de la el, cum anume NU trebuie luate deciziile în viață. Nu trebuie să ne lăsăm influențați de alcool (sau alte substanțe), mânie sau un anturaj corupt. Pentru el, toate acestea l-au condus la singurătate și amărăciune.

Întrebarea 1: Ai fost vreodată pus în situația de a decide sub influența unor lucruri greșite? Ce ai făcut? Cât de mult sau în ce fel te-au afectat aceste decizii?

……..

……..

……..

Aflat în febra împlinirii dorințelor lui egoiste, împăratul este complet iresponsabil față de soția lui. După obiceiurile vremii, cerința lui era complet necuviincioasă. Împărăteasa organizase o petrecere separată pentru femei, tocmai datorită faptului că prezența femeilor în compania bărbaților la o petrecere era nepotrivită. În cele din urmă, împăratul, orbit de mânie, nu se gândește la altceva decât la dreptul lui de a avea tot ceea ce dorește.

Influențat de cei din anturajul lui, pune în mișcare pârghiile legii pentru a-și asigura mai multe drepturi pentru el și pentru bărbații din împărăție. Este evident că aceste drepturi nu sunt contrabalansate de o măsură egală de responsabilitate, cel puțin în cazul împăratului.

Întrebarea 2: Nu este un lucru străin de timpurile noastre faptul că toți dorim mai multe drepturi, dar foarte puțin contrabalansăm aceste cerințe cu o asumare mai mare a responsabilităților. Oare suntem afectați de această stare a lucrurilor și în Biserică? Cât de mult aștepți să primești de la Biserica lui Cristos și cât de mult ești dispus să dai Bisericii?

……..

……..

Decretul împăratului pare destul de hilar. El ajunge în situația în care, prin lege, cere supușilor lui să facă ceea ce el însuși nu a fost în stare să facă în propria lui viață. Putem observa modul în care legea ajunge să fie folosită în mod abuziv, cu scopul de a da drepturi unora și de a restrânge drepturile altora.

Drama pe care o trăiește Vasti ne ajută să ne formăm o imagine mai clară despre lumea în care intră Estera. Cu siguranță că femeile erau tratate înjositor și în cuprinsul împărăției lui. Chiar și în zilele noastre vedem această diferență clară a condiției femei, creștinismul fiind singura religie în care lucrurile stau altfel. Dacă ne gândim la modul în care este tratată femeia în alte religii (precum cea musulmană sau hindusă) nu putem să nu apreciem influența enormă pe care credința creștină a avut-o și o are pentru condiția femeii. În creștinism, condiția femeii este restaurată prin Mântuitorul Isus Cristos.

Întrebarea 3: Gândește-te și identifică câteva elemente ale acestei condiții răscumpărate a femeii, care decurg din lucrarea răscumpărătoare a Domnului Isus Cristos. În ce fel această condiție este denaturată de o altă extremă, și anume de mișcarea feministă?

……..

……..

……..

2:1-18 Estera, o tânără evreică din Susa, este aleasă împărăteasă

Odată cu capitolul 2, naratorul ne poartă în timp, patru ani mai târziu după evenimentele descrise înainte, când împăratul se întoarce acasă învins. Amintirea soției lui face ca singurătatea să fie mai apăsătoare, astfel că are nevoie de o nouă consoartă, iar sfătuitorii lui au un plan: un „concurs de frumusețe" pentru a se alege viitoarea împărăteasă.

În acest context sunt introduși Mardoheu, un evreu din capitala Susa, împreună cu verișoara lui, Estera. Apartenența lui Mardoheu și a Esterei în cadrul poporului Israel este legată de tatăl regelui Saul, de Chiș, un bărbat din seminția lui Beniamin, detaliu ce se va dovedi semnificativ, pe măsură ce evenimentele cărții se succed. Astfel, ni se relatează faptul că Estera este luată în haremul împăratului unde timp de un an are parte de o atenție specială. Din rațiuni care nu ne sunt foarte clare, Mardoheu îi cere Esterei să nu-și dezvăluie identitatea, lucru pe care ea îl respectă.

Verset Cheie – Estera 2:17

Împăratul a iubit-o pe Estera mai mult decât pe oricare dintre femeile care i-au fost aduse înainte, i-a arătat mai multă bunăvoință decât oricăreia dintre fecioare, i-a pus coroana împărătească pe cap și a făcut-o împărăteasă în locul lui Vasti.

Cel mai probabil că Estera nu a avut posibilitatea de a alege dacă să meargă sau nu în haremul împăratului. Aceasta pare

să-i fi fost soarta acestei tinere evreice. Estera pare însă dispusă să facă orice efort necesar pentru a se conforma cerințelor noului ei mod de viață, iar frumusețea și atitudinea ei pozitivă o fac să capete favoare din partea celor din jur.

Întrebarea 4: De ce crezi că Estera și-a acceptat rolul în viață cu această atitudine pozitivă? Cât de greu îți este să accepți un rol care te solicită dincolo de abilitățile tale sau chiar dincolo de disponibilitatea ta?

……

……..

……..

Nu putem să nu remarcăm faptul că Dumnezeu lucra în ascuns în viața Esterei și în viața lui Mardoheu. Spre deosebire de evreii care s-au repatriat în Israel pentru a începe o nouă etapă în viața poporului evreu, cei doi au ales să rămână în Susa. Suntem în jurul anului 480 î.Hr. timp în care la Ierusalim credința evreilor repatriați era greu încercată, în dorința lor de reconstrucție a țării.

Deși Mardoheu și Estera par departe de toate aceste lucruri, totuși și ei ajung să treacă prin încercări. Ei vor ajunge să simtă amenințarea dezlănțuită împotriva evreilor, chiar de aici din Susa.

Dar Dumnezeu era la lucru în viața lor și îi pregătea pentru marea zi a încercării. Dumnezeu întotdeauna are oameni pe

care îi pregătește astfel încât la momentul potrivit aceştia să fie folositori pentru împinirea planurilor Lui.

Meditație

● *Tot ceea ce am văzut mă învață să am încredere în Creator legat de tot ceea ce nu văd*. Ralph Waldo Emerson

● *Lucrurile ascunse sunt ale Domnului, Dumnezeului nostru, iar lucrurile descoperite sunt ale noastre și ale copiilor noștri, pe vecie, ca să împlinim toate cuvintele legii acesteia.* Deuteronom 29:29

Notițe:

Lecția 2

Un Dumnezeu invizibil, dar nu absent

Estera 2:19-3:15

Introducere

În primele două capitole ale cărții Estera am văzut cum, printr-o serie de împrejurări providențiale, o tânără evreică din capitala Imperiului Persan ia locul împărătesei Vasti și devine soția favorită a împăratului Xerxes. Estera apare astfel pe scenă la cel mai înalt nivel – direct în lumina reflectoarelor – iar narațiunea s-ar putea încheia aici cu *happy ending*. Dar la acest nivel întotdeauna apar și problemele.

Exercițiul 1: Citiți întregul paragraf (2:19-3:15) și identificați personajele și acțiunile principale care au loc (folosiți-vă de următoarele întrebări: Cine, Ce, Cum, Unde, Când):

……..

……..

……..

……..

2:19-23 Mardoheu descoperă o conspirație împotriva împăratului

Narațiunea din capitolul 2 se încheie cu 2 precizări care nu par să aibă importanță acum, dar care vor avea efecte nebănuite ulterior. Dacă privim prin prisma întregii cărți, realizăm faptul că evenimentele din primele 2 capitole nu fac altceva decât să pregătească scena pentru criza care va apărea în capitolul 3 și care își va găsi rezolvarea în următoarele capitole ale cărții.

Astfel, în v. 19-20 se precizează încă o dată că Estera nu și-a făcut cunoscută originea, iar mai apoi, în v. 21-23, naratorul îl aduce în față și pe Mardoheu, unchiul și protectorul Esterei. Acesta deținea se pare o funcție destul de importantă la curte – în vremurile antice, *poarta* împăratului era locul unde se întâlneau bătrânii și înțelepții cetății și unde se judecau probleme legale sau economice. Indiferent de poziția pe care o avea (foarte probabil fiind ceea ce astăzi am numi un agent al poliției secrete), Mardoheu reușește să fie la locul potrivit și în momentul potrivit pentru a deconspira un complot împotriva împăratului Xerxes. Ca urmare, el transmite această informație Esterei, iar aceasta îl alertează pe împărat, neuitând să precizeze cine este cel care a descoperit tentativa de asasinat. Așa cum precizează și textul, conspirația este dovedită, cei doi inițiatori sunt pedepsiți, iar capitolul se încheie cu încă o precizare foarte importantă și anume că această întâmplare a fost consemnată în Cartea Cronicilor, de față cu împăratul.

3:1-4 Haman intră în scenă

Evenimentele din capitolul 3 al cărții Estera au loc la 5 ani după cele din capitolul 2. În decursul acestei perioade *împăratul Ahaşveroş l-a avansat în funcţie pe Haman, fiul lui Hamedata, agaghitul.* (3:1). Precizarea aceasta este pusă în contrast evident cu ultimele versete din capitolul 2 în lumina cărora ne-am aștepta ca Mardoheu să fie cel onorat de către împărat. Scriitorul așează astfel promovarea lui Haman exact acolo unde ne-am aștepta să găsim o relatare despre răsplata pe care Mardoheu ar fi trebuit să o primească fiindcă a salvat viața împăratului.

Despre Haman se precizează că a fost investit într-o poziție de putere, fiind al doilea după împărat, probabil o poziție similară celei pe care o avea Iosif pe lângă Faraonului Egiptului. Așa cum ne arată și v. 2, *toţi slujitorii împăratului, care stăteau la poarta acestuia, îngenuncheau şi se prosternau înaintea lui Haman, căci aşa le poruncise împăratul*. Aici este însă punctul în care intriga se complică, pentru că singurul om din împărăție care nu își pleca genunchiul înaintea lui Haman era tocmai Mardoheu. De ce refuza Mardoheu să i se închine lui Haman?

Pentru a da un răspuns la această întrebare, trebuie să privim înapoi în istorie, la linia popoarelor din care se trăgeau Mardoheu și Haman. Astfel, din 1 Samuel 15:1-9, vedem că Agag era împăratul amaleciților pe vremea primului împărat al lui Israel – Saul, care la fel ca și Mardoheu era din tribul lui Beniamin. Dacă mergem mai în urmă, pe vremea ieșirii

poporului Israel din Egipt, poporul lui Amalek, care se trăgea din Esau, ducea o existență nomadă în deșertul lui Iuda și Peninsula Sinai, ocupându-se cu prădarea triburilor din jur. Ceea ce este distinctiv este faptul că ei sunt primii care i-au atacat și au încercat să-i nimicească pe israeliți (vezi Exod 17:8-16 și Deut. 25:17-19), motiv pentru care însuși Dumnezeu promite că va purta un război veșnic (*din generație în generație*) împotriva lui Amalek. Astfel, câteva sute de ani mai târziu, Dumnezeu îi poruncește lui Saul să nimicească complet acest popor (Vezi 1 Sam. cap. 15). Saul nu ascultă însă întru totul de porunca Domnului și îl cruță tocmai pe Agag, regele amaleciților, motiv pentru care este lepădat de Dumnezeu. Chiar dacă profetul Samuel intervine și remediază situația (îl nimicește chiar el pe Agag), se pare că au fost și alți amaleciți care au scăpat și care au rămas ca un spin în coasta lui Israel. Acum, câteva sute de ani mai târziu, într-o țară îndepărtată, dușmănia dintre Amalek și Israel răsare din nou.

Un vechi proverb spune: *Pe cine nu-l lași să moară, nu te lasă să trăiești*. Eșecul lui Saul de a împlini porunca Domnului și a-i nimici pe amalekiți nu l-a costat doar tronul și mai apoi viața, ci a permis ca această amenințare din partea lui Amalek să se perpetueze asupra poporului Israel timp de secole. Uneori, neascultările sau libertățile pe care și le permit părinții pot avea efecte și în viața copiilor sau strănepoților lor.

Întrebarea 1: În ce moduri ai văzut efectele de durată ale neascultării de Dumnezeu în viața ta sau în viața celor de lângă tine? Ce ar trebui să înveți de aici?

……..

……..

……..

3:5-7 Conspirația antievreiască – Haman plănuiește nimicirea tuturor evreilor

Rivalitatea personală dintre Haman și Mardoheu ajunge să ia implicații naționale. La fel cum Dumnezeu a jurat odată să-i șteargă pe amaleciți de pe fața pământului, pentru că s-au opus poporului Israel, Haman plănuiește nimicirea tuturor evreilor pentru că unul dintre ei îi stă împotrivă.

Perșii, la fel ca majoritatea popoarelor antice, erau superstițioși și încercau să ia decizii cu privire la evenimentele importante consultând zeii în diferite forme. Sorțul, sau *purim* reprezenta echivalentul zarurilor moderne, însă nu era folosit la jocuri, ci în scopul aflării viitorului, fiind folosit uneori și de către evrei. Dar dincolo însă de acest simbolism, poate mai mult decât oricare alt element din cartea Estera, *sorțul* (*purul*) reflectă una din marile întrebări pe care o ridică această narațiune: *Este oare viața o chestiune de șansă, de soartă, sau există o mână suverană în spate?*

Încercările oamenilor de a afla viitorul sau de a primi călăuzire cu privire la anumite probleme prin astfel de forme de ghicire denotă pe de o parte o lipsa asumării responsabilității – preferăm să stăm la mâna *destinului,* orice ne-ar rezerva el, decât să avem curajul să luăm o decizie. Pe de altă parte, există totuși acea dorință de a controla noi lucrurile, de a manipula divinitatea și a anticipa lucrurile astfel încât să-mi folosească mie.

Întrebarea 2: Citiți Proverbe 16:33 și discutați în ce măsură mai este legitimă astăzi o astfel de formă (sau altele asemănătoare) de luare a deciziilor. Ce resurse ne-a pus Dumnezeu la dispoziție pentru a ne ajuta în luarea deciziilor?

……..

……..

……..

3:8-10 Haman obține acordul împăratului pentru nimicirea evreilor

Spre deosebire de babilonieni, împărații persani au fost foarte toleranți din punct de vedere religios față de națiunile cucerite. Astfel, Cirus a permis evreilor să se întoarcă în Ierusalim, iar Darius (tatăl lui Xerxes) a permis reconstruirea Templului de la Ierusalim. Cu toate acestea, Haman reușește să-l manipuleze destul de ușor pe împărat, sugerându-i că propria sa siguranță este în pericol, și îl convinge să dea un

edict împotriva poporului lui Dumnezeu, chiar dacă Xerxes nu era conștient de acest lucru.

Întotdeauna în decursul istoriei, poporul lui Dumnezeu a avut parte de opresiune din partea lumii, atât ca și indivizi, cât și ca popor, iar această realitate continuă în dreptul urmașilor lui Isus (vezi Ioan 15:18-25) și va continua până în ziua când El va reveni ca să judece lumea cu dreptate. Pentru că întotdeauna acest popor al lui Dumnezeu va fi văzut ca și *un anumit popor care a fost împrăştiat şi împărţit printre popoare, în toate provinciile împărăţiei tale, un popor ale cărui legi sunt diferite de ale tuturor popoarelor şi nu împlineşte legile împăratului. Nu se cade ca împăratul să le dea pace!* (cf. Estera 3:8).

Dacă venim în dreptul nostru, vedem cum astăzi se dau tot mai multe legi împotriva legilor lui Dumnezeu, de multe ori fără ca cei ce le inițiază să fie poate conștienți că ele acționează împotriva lui Dumnezeu și a celor din poporul Său.

Întrebarea 3: În ce fel simți opresiune/împotrivire din partea lumii? Cum ar trebui să luptăm ca să apărăm Legea lui Dumnezeu – care sunt modurile legitime în care o putem face?

……..

……..

……..

Verset Cheie – Estera 3:6-7

...Haman a plănuit nimicirea tuturor iudeilor, poporul lui Mardoheu, din toată împărăţia lui Ahaşveroş. În prima lună, adică în luna Nisan, în anul al doisprezecelea al împăratului Ahaşveroş, au aruncat „Purul", adică sorţul, înaintea lui Haman, pentru o zi şi pentru o lună, şi a căzut pe luna a douăsprezecea, adică luna Adar.

3:12-15 Edictul împotriva evreilor

Ziua în care Haman scrie edictul împotriva evreilor (13 Nisan) este ziua premergătoare Sărbătorii Paștelui (14 Nisan). Pentru orice cititor evreu, dramatismul și ironia acestei situații erau cât se poate de evidente: cum mai poți sărbători eliberarea de moarte, când cu o zi înainte ai primit condamnarea la moarte? Dincolo de aceasta, întrebarea pe care și-o punea evreul îl privea pe Dumnezeu: Își va salva Dumnezeu în continuare poporul, chiar dacă ei au încălcat legământul prin care El le-a promis că îi protejează (vezi Ex. 19:5-6) și din acest motiv au ajuns în robie?

Cartea Estera se deschide într-o lume evident fără Dumnezeu, o lume condusă de oameni care nu Îl cunosc. Până la acest punct, Dumnezeu nu își face prezența în mod explicit în cadrul narațiunii. Prin urmare, întrebarea pe care fiecare cititor al cărții a început să și-o pună, încă de la începutul narațiunii, este cea referitoare la prezența lui Dumnezeu – oare este Dumnezeu parte a acestei istorii?

Aplicație personală: Ți s-a întâmplat vreodată să fie nevoie să-ți reamintești că Dumnezeu există și El este în control? Descrie o perioadă din viața ta când nu L-ai văzut sau nu L-ai auzit pe Dumnezeu. Cum ai reacționat în acele momente? A crescut credința ta în Dumnezeu sau a scăzut – te-ai apropiat mai mult de El sau ai fost tentat să te îndepărtezi? De ce?

……..

……..

……..

……..

……..

……..

Unde poți să vezi mâna lui Dumnezeu în viața ta acum și cum crezi că vrea El să răspunzi?

……..

……..

……..

Încheiere

Finalul capitolului 3 aduce o schimbare de direcție (de așteptări) în cadrul narațiunii. Dacă la finalul cap. 2 (v. 17-

18) totul era roz (ospăț și veselie), acum totul e negru pentru evrei (cetatea Susa era înmărmurită), deși împăratul cu Haman sărbătoresc. Dacă ultimul tablou din cap. 2 ne-a informat pe scurt despre o conspirație dezvăluită și anihilată, capitolul 3 ne-a adus în prim plan o altă conspirație, la un nivel mult mai mare, și pentru care e nevoie să citim restul cărții ca să putem afla care va fi finalul ei. Alături de cititorii inițiali ai cărții Estera, ne vom întreba și noi ce se va întâmpla în continuare și ce vor face personajele noastre, Estera și Mardoheu? Dar dincolo de aceste necunoscute, rămâne aceeași întrebare care ne macină: Este totuși Dumnezeu prezent aici?

Meditație

◙ Deoarece Dumnezeul nostru este nemărginit în puterea și dragostea Sa, putem afirma împreună cu autorul epistolei către Evrei: *Avem această nădejde ca pe o ancoră pentru suflet, fermă şi sigură.* (Evrei 6:19)

◙ Deoarece Dumnezeul nostru este nemărginit în puterea și dragostea Sa, putem spune plini de încredere: *Domnul este ajutorul meu; de aceea nu mă voi teme! Ce-mi poate face un om?!* (Evrei 13:6)

◙ Deoarece Dumnezeul nostru este nemărginit în puterea și dragostea Sa, putem cânta împreună cu David: *Oricând mi-e teamă, îmi pun încrederea în Tine* (Psalmul 56:3) și *Mă voi culca şi voi adormi în pace, căci numai Tu, Doamne, mă faci să locuiesc în siguranţă!* (Psalmul 4:8)

◙ Deoarece Dumnezeul nostru este nemărginit în puterea și dragostea Sa, putem spune împreună cu Moise: *Dumnezeul cel veşnic este un loc de adăpost și sub braţele Lui cele veşnice este un loc de scăpare!* (Deuteronom 33:27)

Notițe:

Lecția 3

Curajul Esterei – *Pentru o vreme ca aceasta…*

Estera 4:1-5:8

Ca și credincioși, suntem chemați să-L slujim pe Dumnezeu în timpul vieții noastre de pe pământ. Privim la acest pasaj din Scriptură, gândindu-ne în ce fel se aplică lucrării noastre pentru împărăția lui Cristos și a ceea ce Isus ne cere să facem pentru o vreme ca aceasta!

Exercițiul 1: Citiți întregul paragraf (4:1-5:8) și identificați personajele și acțiunile principale care au loc (folosiți-vă de următoarele întrebări: Cine, Ce, Cum, Unde, Când):

……..

……..

……..

……..

……..

……..

Estera 4:1-3 Decretul de nimicire a evreilor și efectele lui

Înfățișarea și acțiunile lui Mardoheu (descrise în versetul 1) sunt de obicei semnele exterioare ale unei persoane care suferă profund sau a unei persoane care se pocăiește. Mardoheu nu pare să se teamă sau să-i fie rușine să arate tuturor celor din Susa că el era evreu și să le arate care este poziția lui față de decretul împăratului.

Dacă până la acest moment, Mardoheu a sfătuit-o pe Estera să-și ascundă identitatea iar el s-a limitat să fie un bun supus al imperiului și al împăratului, acum e timpul ca cei doi iasă din umbră și să ia o poziție. „Pentru ca răul să triumfe este destul ca oamenii de bine să nu facă nimic" este o afirmație atribuită politicianului britanic Edmund Burke. Răul se dezlănțuise împotriva poporului Israel, iar Mardoheu înțelege că ei trebuie să intre în acțiune pentru a stăvili răul acesta.

Nu mai era nici timp și nici loc pentru o poziție discretă și tăinuită din partea lor. Evenimentele recente îi solicită în totalitate. Problemele ivite erau o chestiune de viață și de moarte.

Estera 4:4-8 Mardoheu îi cere Esterei să acționeze

Schimbul de replici dintre Mardoheu și Estera, prin intermediul slujitorilor, amplifică tensiunea evenimentelor, iar pe de altă parte dezvăluie pozițiile celor doi la declanșarea acestei crize. Dacă Mardoheu pare hotărât să

acționeze, nu tot așa se poate spune și despre Estera, care pare mult mai șovăielnică.

Gândește-te la răspunsul inițial al Esterei, față de cererea lui Mardoheu. Ea îi trimite haine, cu intenția de a rezolva problema aparentă pe care Mardoheu o avea – într-adevăr era riscant pentru Mardoheu să apară la poarta împăratului îmbrăcat în sac și cenușă, dar aceasta era cea mai mică problemă a lui, la acest moment. Problema de esență a lui Mardoheu era cu totul alta, dar Estera nu realizează acest lucru, în primă fază.

Întrebarea 1: De multe ori ni se întâmplă și nouă să încercăm să rezolvăm problemele aparente, mai degrabă decât cele de esență. Oare de ce? Ce arată acest lucru despre noi? Cum putem îndrepta acest lucru?

……..

……..

……..

Estera 4:9-14 Estera se scuză și se eschivează de la ceea ce îi cere Mardoheu să facă. Mardoheu o *mustră* pe Estera

Gândindu-ne la cuvintele lui Mardoheu adresate Esterei, putem observa câteva adevăruri fundamentale despre providența lui Dumnezeu, care sunt importante pentru noi, creștinii, astăzi. Dumnezeu lucrează în ascuns, în spatele

scenei, pentru a-Și împlini scopurile Lui în această lume. Scopurile Lui implică poporul Israel, precum și celelalte națiuni ale lumii. De asemenea, ele vizează și Biserica. Dumnezeu lucrează atât prin persoane, cât și prin națiuni întregi. Scopurile Lui afectează viețile împăraților, precum și viețile oamenilor de rând, a celor evlavioși, precum și a celor corupți. Nimic din lumea aceasta nu este în afara sferei de influență a scopurilor lui Dumnezeu.

Până la acest moment, tăcerea a fost cerința lui Mardoheu pentru Estera, legat de apartenența ei la poporul Israel. Dar acum tăcerea pare a fi calea către pierzare.

Presiunea sub care s-a aflat Estera la acest moment este reliefată de cuvintele lui Mardoheu, care o avertizează legat de alegerile ei. Împărăteasa pare a fi prinsă între ciocan și nicovală: dacă merge la împărat, riscă să moară, dacă tace, riscă să moară.

Verset Cheie – Estera 4:14

...dacă vei tăcea acum, ajutorul şi izbăvirea vor veni din altă parte pentru Iudei, şi tu şi casa tatălui tău veţi peri. Şi cine ştie dacă nu pentru o vreme ca aceasta ai ajuns la împărăţie?

Întrebarea 2: Citește 1 Corinteni 9:16. Pavel spunea că nici pentru el tăcerea nu este o opțiune, atunci când vine vorba de vestirea Evangheliei. În ce fel tăcerea noastră, legat de

vestirea Evangheliei, ar putea duce la pieirea noastră sau chiar a celor de lângă noi?

……..

……..

……..

Versetul 14 îmbină două adevăruri care se află de multe ori în tensiune, atunci când vine vorba de răul din lumea aceasta și stăvilirea lui: nevoia de implicare a omului și suveranitatea lui Dumnezeu peste lumea această. Pe de-o parte, Mardoheu îi cere Esterei să acționeze în favoarea poporului ei, ca și cum soarta evreilor ar sta în mâna ei, pe de altă parte el subliniază foarte clar că izbăvirea evreilor va veni din altă parte, fără ca el să aibă vreo idee de unde, bazându-se doar pe promisiunea că Dumnezeu nu va lăsa ca poporul Lui să fie exterminat.

Întrebarea 3: Gândește-te la un lucru rău din jurul tău, sau poate chiar din viața ta. Ce poți face tu ca acesta să se schimbe? Hotărăște-te să acționezi în sensul acesta și cere-I lui Dumnezeu să-ți dea curaj să mergi înainte.

……..

……..

……..

Cineva a spus odată: *Roagă-te ca și cum totul depinde de Dumnezeu, lucrează ca și cum totul depinde de tine!*

Estera 4:15-17 Estera este gata de sacrificiu și cere susținere din partea poporului din Susa

Din punct de vedere uman, totul părea să fie împotriva Esterei și a succesului misiunii ei. Legea persană era împotriva ei, deoarece nimeni nu avea dreptul să-l întrerupă pe împărat fără să riște să fie condamnat la moarte. Fiind femeie, putea să se lovească foarte ușor de șovinismul de care împăratul a dat dovadă de mai multe ori deja. Chiar și zilele de post ar fi putut să o aducă într-o stare în care înfățișarea ei să nu fie una tocmai plăcută ochilor împăratului.

Pe de altă parte …*dacă Dumnezeu este pentru noi, cine va fi împotriva noastră?* (Romani 8:31) Răspunsul credinței este – *Nimeni!*

Postul pe care Estera îl cere ca susținere din partea comunității evreiești din Susa are o dublă semnificație. Pe de-o parte, arată faptul că Estera recunoștea nevoia unei intervenții divine pentru reușita misiunii ei; pe de altă parte, arată identificarea clară a împărătesei cu poporul evreu. Acesta este un moment definitoriu în viața ei.

Întrebarea 4: Ce rol are identificarea ta cu comunitatea urmașilor lui Cristos? Cât de mult te reprezintă acest lucru?

În contextul unei crize, cât de mult te bazezi pe susținerea în rugăciune din partea comunității de credincioși?

……..

……..

……..

Adevărații eroi nu caută ocazii în care să salveze lumea. Adeseori sunt oameni care, la un moment dat, consideră că este necesar *să facă un pas în față* și să facă ceea ce este nevoie. Aceștia sunt oameni care *văd nevoia*, li *se ivește oportunitatea* și *hotărăsc să acționeze*. Estera a fost un astfel de om, ajunsă într-o poziție unică pentru a acționa cu scopul de a-și salva poporul.

Pentru noi, *o vreme ca aceasta* presupune deocamdată mai puține riscuri și un preț mai mic de plătit pentru împlinirea scopurilor lui Dumnezeu cu lumea aceasta. Dar nu se știe când Dumnezeu poate să ne cheme pe oricare dintre noi la o lucrare specială.

Estera 5:1-8 Estera capătă trecere înaintea împăratului

Sunt multe biografii de slujitori creștini care s-au dedicat cu perseverență unui obiectiv, au avut parte de împotriviri și care în cele din urmă au sfârșit ca martiri. Acești credincioși au fost gata să plătească prețul pentru a duce la îndeplinire

ceea ce atârna de ei să facă. Spre deosebire de Estera, unii au sfârșit torturați și omorâți pentru îndrăzneala lor.

Întrebarea 5: *Pentru o vreme ca aceasta* ești acolo unde Dumnezeu a îngăduit să fii. Cu siguranță sunt nevoi în jurul tău pe care tu ai putea să le împlinești, de dragul lui Dumnezeu! Analizează contextul în care trăiești și identifică cel puțin un lucru pe care l-ai putea tu face pentru a opri răul sau suferința din jurul tău.

……..

……..

……..

Disponibilitatea Esterei de a mijloci pentru poporul ei este pentru noi o prefigurare a Celui care mijlocește neîncetat pentru noi în fața tronului Împăratului Divin, Cel care a plătit cu viața pentru ca oameni din toate popoarele să aibă parte de izbăvire de sub puterea vrăjmașului. De aceea și noi suntem îndemnați să nu fim nepăsători față de o mântuire așa de mare și, mai mult, să nu stăm liniștiți atât timp cât lângă noi sunt oameni ce se află sub legea condamnării, legea păcatului și a morții! Acolo unde ești, fii folositor pentru Dumnezeu *pentru o vreme ca aceasta*!

Meditație

Doamne dă-mi liniștea de a accepta lucrurile pe care nu le pot schimba, curajul de a le schimba pe cele pe care trebuie să le schimb și înțelepciunea de a face diferența. (Reinhold Niebuhr, teolog american)

Notițe:

Lecția 4

Dumnezeul „coincidențelor”

Estera 5:9-7:10

Introducere

Dintr-un anumit punct de vedere, cartea Estera poate fi considerată o piesă de teatru, ale cărei acte se succed cu un dinamism și o tensiune tot mai accentuate. După ce în capitolul 4 am văzut pregătirile pe care Mardoheu și Estera le fac pentru ca aceasta din urmă să vină înaintea împăratului cu scopul de a salva viața sa și mai ales a poporului său, ne-am aștepta ca în primul tablou din capitolul 5, problema să ajungă la cunoștința împăratului. Apare însă o nouă așteptare în cadrul narațiunii, iar deznodământul se amână, deoarece, chiar dacă Haman dorea un lucru, Estera altul, Dumnezeu își are planul Său.

Cu fiecare scenă a narațiunii, scriitorul ne apropie însă tot mai mult de intensitatea evenimentelor. Astfel, dacă primele 2 capitole ale cărții ne poartă din anul al treilea al împăratului Xerxes până în anul al doisprezecelea al domniei sale, toate celelalte evenimente din capitolele 3-10 au loc în acest an. Mai mult, tot ceea ce este relatat în acest tablou (5:9-7:10) are loc pe parcursul a câtorva zile, poate chiar ore (*în acea zi* – 5:9; *în acea noapte* – 6:1; *în timp ce vorbeau [în aceeași zi]* – 6:14).

Exercițiul 1: Citiți întregul paragraf (5:9-7:10) și identificați personajele și acțiunile principale care au loc (folosiți-vă de următoarele întrebări: Cine, Ce, Cum, Unde, Când):

……..

……..

……..

……..

……..

5:9-14 Mândria lui Haman și complotul pentru uciderea lui Mardoheu

Ziua primului banchet al împărătesei Estera îl face cât se poate de fericit pe Haman – mâna dreaptă a împăratului și cel mai important om din Imperiu (după împărat). Așa cum se fălește în fața soției și a prietenilor săi (vezi 5:11-12), întreaga lume era a lui – avea mulți fii (cea mai importantă resursă și motiv de mândrie în antichitate), bogăție, poziție, influență. Haman avea totul la picioare și nimic nu-i putea umbri măreția. Dar pentru cei conduși de mândria lor, nu există niciodată destul. Astfel că Haman nu se mulțumește să se bucure de ceea ce are, ci se uită doar la ceea îi lipsește, așa cum și noi o facem de multe ori. Spinul din ochiul lui Haman era reprezentat de iudeul Mardoheu, singurul din împărăție care nu-i dădea respectul cuvenit.

Mulți teologi sunt de părere că mândria reprezintă de fapt esența păcatului, cauza ultimă a tuturor păcatelor, deoarece prin mândrie, diavolul a devenit diavol. C. S. Lewis o numea păcatul major, viciul de bază din care se dezvoltă toate celelalte păcate. Și nu în ultimul rând, mândria este cea care îi determină pe oameni să-L lase afară din ecuație pe Dumnezeu, prin refuzul de a trăi în dependență umilă de El.

Întrebarea 1: Citește Proverbe 16:18 și Iacov 4:6-10. Ce spun aceste versete despre oamenii mândri și despre cei smeriți? Cum ai văzut aplicarea acestor principii în viața ta sau a celor de lângă tine?

……..

……..

……..

……..

În ce domenii ale vieții ești cel mai tentat să devii încrezut sau arogant? Sau cu alte cuvinte, dacă Dumnezeu dorește să te smerească, unde crezi că și-ar concentra atenția?

……..

……..

……..

6:1-14 Prețul amar al mândriei, sau, *Cine sapă groapa altuia, cade el în ea!*

Chiar dacă Haman avea în buzunar decretul care-i permitea să-i ucidă pe toți evreii din Imperiu, și fără îndoială primul pe lista lui era Mardoheu, Haman nu are răbdare să aștepte încă 11 luni pentru ca ego-ul său să fie împlinit. Astfel că, la sugestia prietenilor săi, poruncește ridicarea unei construcții care să fie văzută de către oricine (de două ori mai înaltă decât cele mai mari clădiri din Susa) și pe care să fie atârnat trupul lui Mardoheu.

La acest punct, conflictul cărții atinge intensitatea maximă. Sunt 2 acțiuni paralele – complotul lui Haman împotriva iudeilor și cel împotriva lui Mardoheu despre care nici acesta, nici Estera nu știau nimic și ca urmare, nu aveau cum să intervină. Și în acel moment Dumnezeu este cel care intervine direct. Până acum, prezența Sa a putut fi doar bănuită. Planul Său și sincronizarea Sa sunt însă perfecte, până în cele mai mici detalii, astfel că El intervine exact la momentul potrivit. Și începe să o facă printr-un lucru cât se poate de banal, relatat în versetul 6:1 care poate fi considerat punctul de turnură al întregii cărți – *În acea noapte, împăratul nu a putut să doarmă*.

Verset Cheie – Estera 6:1

În acea noapte, împăratul nu a putut să doarmă

Întrebarea 2: Citește cu atenție versetele versetele 1-10 din cap. 6 și notează toate „coincidențele” în spatele cărora vezi mâna providențială a lui Dumnezeu.

……..

……..

……..

În pofida faptului că întreaga putere a Imperiului Persan era la dispoziția sa, planurile atente ale lui Haman s-au întors împotriva lui din simplul motiv că împăratul a avut o noapte în care nu a putut să doarmă. Dumnezeul nostru este atât de puternic, atât de măreț, încât nu are nevoie de miracole supranaturale prin care să lucreze ca să-și îndeplinească planurile în istoria umană, ci o poate face la fel de bine prin întâmplări nesemnificative din viața de zi cu zi a oamenilor.

Întrebarea 3: Gândește-te la modul în care Dumnezeu ți-a călăuzit viața. Împărtășește care au fost câteva evenimente (bune sau rele) care te-au condus în direcții pe care nu le-ai anticipat, și care au fost rezultatele.

……..

……..

……..

7:1-10 Dezvăluirea conspirației – Ultimul banchet al lui Haman

În cele din urmă, toate cele trei personaje principale – Estera, Xerxes și Haman – sunt aduse împreună pentru ceea ce ar trebui să fie actul final al acestei drame. În cadrul celui de-al doilea banchet dat de Estera, împăratul repetă pentru a treia oară oferta generoasă făcută Esterei (7:2, cf. 5:3, 6). Cu siguranță Xerxes era dispus să-i îndeplinească Esteri orice dorință, însă la fel de sigur, solicitarea ei neobișnuită și neașteptată îl surprinde.

Prin cererea ei, Estera dă dovadă încă o dată de un curaj remarcabil, având în vedere riscurile implicate. Avea nevoie de curaj ca să apară neinvitată în fața împăratului care o destituise pe regina dinaintea ei fiindcă nu apăruse în fața împăratului. Avea nevoie de curaj ca să stea în fața dușmanului Haman care nu era altul decât favoritul împăratului și sfătuitorul său de încredere – era cuvântul ei împotriva cuvântului lui. Avea nevoie de curaj că să pledeze pentru poporul ei – un popor cu privire la care împăratul tocmai decretase o sentință. Dar Dumnezeu este Cel care dă harul și puterea Sa celor care aleg să acționeze în dreptate și cu curaj, iar curajul Esterei era înrădăcinat în încrederea că, indiferent ce s-ar întâmpla, Dumnezeu va interveni.

Întrebarea 4: În ce fel te motivează curajul Esterei? Ai fost vreodată într-o situație asemănătoare cu a ei? Cum ai reacționat?

……..

……..

……..

Dacă privești la contextul în care te afli, este vreun aspect în care crezi că trebuie să iei o anumită poziție, așa cum a făcut-o Estera, chiar dacă acest lucru implică anumite riscuri din punct de vedere uman?

……..

……..

……..

Lovitura pe care Haman o primește în momentul în care Estera își spune păsul înaintea împăratului este năucitoare. Nici în cele mai negre coșmaruri ale lui nu și-ar fi putut închipui că va ajunge într-o astfel de situație. Contrastul prezentat aici este unul plin de ironie, iar inversarea rolurilor este completă, dacă ne amintim că întregul conflict a pornit de la faptul că un evreu, Mardoheu, l-a dezonorat pe Haman, Agaghitul, refuzând să-și plece genunchiul înaintea lui. Acum, în scena finală, Haman cade înaintea Esterei – pe care el a condamnat-o la moarte! – pentru a-i implora viața!

Protocolul palatului impunea ca nimeni să nu fie lăsat singur cu vreuna din femeile haremului și chiar în prezența altora, o persoană nu avea voie să se apropie de una din femeile împăratului la mai puțin de șapte pași. Prin urmare, în

momentul în care împăratul a ieșit din încăpere plin de mânie, Haman ar fi trebuie să plece și el. Dar unde să se ducă? Opțiunile lui erau sau să încerce să-l îmbuneze pe Xerxes, sau să fugă, ceea ce însemna recunoașterea vinovăției. Haman este prins astfel în capcană și alege varianta cea mai rea, oferindu-i împăratului, care se întoarce exact la acel moment, motivul și soluția de a ieși din încurcătura creată.

Exercițiu aplicativ: Ia-ți timp și citește într-o atmosferă de meditare Psalmul 37. Notează-ți și gândește-te ce spune acest Psalm despre destinul celor răi și al celor buni și despre modul în care Dumnezeu judecă cu dreptate. Ce poți să înveți despre Dumnezeu și caracterul Său?

……..

……..

……..

……..

……..

……..

……..

Încheiere

Privind la destinul lui Haman putem spune că deși încrederea și siguranța lui se bazau pe relația sa cu împăratul, în final, ceea ce a făcut diferența a fost poziționarea sa alături de dușmanii poporului lui Dumnezeu. Victoria Esterei și a lui Mardoheu, alături de căderea lui Haman, sunt în directă dependență cu asocierea lor la un grup de oameni – aleșii lui Dumnezeu sau dușmanii lui Dumnezeu. În cele din urmă, viețile noastre se odihnesc în mâinile unui Dumnezeu suveran și nevăzut, care conduce întreaga istorie, astfel că, într-adevăr, contează pe cine cunoști, dacă ești de partea Lui.

Naratorul cărții Estera ne învață astfel că viața și moartea depind de identificarea cu un anumit popor, adevăr care este valabil și atunci când venim în Noul Legământ. Lucrarea lui Isus Cristos este împlinirea promisiunilor făcute de Dumnezeu poporului său Israel și astfel, împlinirea supremă a promisiunii lui Dumnezeu că-și va salva poporul de la moarte este găsită în Cristos. Identificarea cu El înseamnă apartenența la un popor care a fot eliberat din robia păcatului și a morții pentru a trăi veșnic în prezența lui Dumnezeu.

Meditație – Urme de pași pe nisip

Într-o noapte, un om a visat că străbătea o plajă împreună cu Dumnezeu. La fiecare pas apăreau pe cer imagini din viața lui. Şi, cu fiecare imagine, pe nisip apăreau două rânduri de urme: un rând lăsat de paşii lui, altul lăsat de paşii lui Dumnezeu. Omul privi paşii de pe nisip şi observă ceva

ciudat. Văzu că adeseori pe nisip apărea doar un singur rând de urme, iar celălalt dispărea. Şi asta se petrecea tocmai în momentele cele mai grele ale vieţii lui. Descoperirea aceasta l-a tulburat cumplit şi, plângând, L-a întrebat pe Dumnezeu, Care-l însoţea:

– Doamne, mi-ai spus că de vreme ce m-am hotărât să Te urmez, vei merge cu mine până la capăt! Dar, uite, tocmai în clipele cele mai grele din viaţa mea văd un singur rând de urme, ceea ce înseamnă că Tu tocmai atunci m-ai părăsit!

Şi Dumnezeu i-a răspuns:

– Copilul meu drag! Eu te iubesc şi nu te-am părăsit nici chiar în momentele cele mai cumplite ale vieţii tale. Acolo unde vezi un singur şir de urme, să ştii că te-am purtat în braţe…, iar urmele ce le vezi, ale Mele sunt!

Notițe:

Lecția 5

Dumnezeu schimbă situația în favoarea poporului Său

Estera 8:1-10:3

În ultimul segment major al cărții Estera vedem care sunt efectele punerii în practică a „legii Haman”. Dacă în capitolele 3-6, cititorul se aștepta ca aplicarea legii să ducă la nimicirea poporului evreu, în final cei care sunt nimiciți sunt chiar cei ce au uneltit împotriva poporului lui Dumnezeu. Maimult, pe lângă faptul că nu își pierd viața, Evreii câștigă influență și putere.

Exercițiul 1: Citiți întregul paragraf (8:1-10:3) și identificați personajele și acțiunile principale care au loc (folosiți-vă de următoarele întrebări: Cine, Ce, Cum, Unde, Când):

……..

……..

……..

……..

……..

După pedepsirea lui Haman, Estera intră în posesia casei acestuia, iar Mardoheu primește slujba lui. Totuși, asupra poporului evreu, și implicit asupra Esterei și a lui Mardoheu, planează încă amenințarea „legii Haman". Inamicii evreilor încă aveau putere de nimicire asupra lor, putere asigurată printr-o lege ce nu putea fi anulată. De aceea, Estera intervine din nou la împărat și reușește să obțină promulgarea unei noi legi care să permită poporului evreu să supraviețuiască. Noua lege e redactată chiar de Mardoheu.

Întrebarea 1: Comparați cele două legi, „legea Haman" cu „legea Mardoheu" (Estera 3:8-15 și Estera 8:7-14). Care sunt asemănările și deosebirile dintre cele două legi?

……..

……..

……..

O situație similară cu aceasta o întâlnim în capitolul 6 al cărții Daniel. Și acolo împăratul dă o lege ce nu poate fi revocată, lege care era îndreptată împotriva lui Daniel. În acea instanță, vedem că Daniel nu se luptă împotriva legii, ci doar se roagă. Totuși Dumnezeu, în providența Sa, îi asigură salvarea lui Daniel în mod miraculos, închizând gura leilor.

În ambele cazuri, poporul lui Dumnezeu era în poziția cea mai vulnerabilă – robi deportați pe pământ străin, la cheremul cuceritorilor. În ambele cazuri cei care

complotează împotriva lor dețin puterea politică și administrativă. Dar Dumnezeu își arată puterea, închizând gura leilor într-un caz și înmuind inima împăratului în celălalt caz, aducând izbăvirea în situații care păreau fără scăpare. În ciuda faptului că robia se datora neascultării lor, Dumnezeu este gata să răspundă când ei strigă către El.

Îl vedem pe Dumnezeu în toată măreția și frumusețea Lui: un Dumnezeu suveran, în fața căruia orice putere pălește, dar care alege să izbăvească pe cei ce sunt ai Lui!

Întrebarea 2: Ce efect are „legea Mardoheu" asupra poporului evreu? Dar asupra celorlalte popoare?

……..

……..

……..

Ce i-a determinat pe unii din împărăție să se alăture poporului lui Dumnezeu?

……..

……..

……..

Ce putem face noi astăzi ca oamenii să dorească să devină parte din poporul lui Dumnezeu?

……..

……..

……..

Dumnezeu are grijă de poporul Lui prin oamenii care se pun la dispoziția Lui. Aici orchestrează în așa fel situațiile încât Estera să ajungă în palatul împăratului, iar mai apoi Mardoheu să ajungă mâna dreaptă a împăratului. Dar pentru a-și împlini planul de salvare a poporului a fost necesar ca Estera și Mardoheu să nu asiste pasivi, ci să-și asume riscuri ei înșiși. De fiecare dată, pe paginile Scripturii, vedem că Dumnezeu aranjează circumstanțele în favoarea celor care ascultă poruncile Lui (vezi Romani 8:28), dar întotdeauna conlucrează cu oameni care Îl slujesc.

Și în zilele noastre Dumnezeu acționează la fel, caută oameni care de dragul Lui își dedică viața împlinirii planurilor Sale. Dacă dorim ca influența răului să nu crească în lumea în care trăim, trebuie să alegem în fiecare zi ca viața noastră să slujească împărăția Lui.

Întrebarea 3: Citiți cu atenție legea dată în favoarea evreilor și notați cum aplică aceștia legea. Explicați ce i-a motivat s-o aplice astfel.

……..

……..

……..

Ce putem învăța din modul în care evreii se raportează la această lege?

……..

……..

……..

Pe măsură ce evreii aflau de legea dată care le oferea oportunitatea să se apere, ei se bucurau și sărbătoreau. Și nu doar ei, ci chiar și unii din alte popoare li se alăturau.

În așteptarea zilei în care cele două legi intrau în vigoare, evreii au început să se adune împreună pentru ca astfel să se poată apăra de cei ce le erau inamici. În felul acesta, Dumnezeu a muiat inimile celor din celelalte popoare, iar poziția pe care o deținea acum Mardoheu i-a determinat și pe cei din administrația imperială să nu ofere vreun ajutor inamicilor poporului evreu.

Ziua intrării în vigoare a celor două legi îi găsește astfel pe evrei adunați împreună. În Susa, la fel ca și în toate cetățile imperiului în care locuiau, ei își biruie dușmanii. În urma victoriei, Mardoheu le poruncește evreilor să sărbătorească victoria oriunde sunt. Sărbătoarea va purta numele de Purim (pur = sorț), dar ei nu vor celebra sorții care le-au fost favorabili de această dată, ci își vor celebra Dumnezeul care în providența Sa a schimbat situația în favoarea lor.

Verset Cheie – Estera 8:17-9:1

În fiecare provincie și în fiecare cetate, oriunde ajungea decretul împăratului, era bucurie și veselie printre iudei, erau ospețe și zile de sărbătoare. și mulți oameni din popoarele țării s-au făcut iudei, căci îi apucase groaza de iudei. În luna a douăsprezecea, adică în luna Adar, în ziua a treisprezecea a lunii, când avea să se ducă la îndeplinire porunca și decretul împăratului, chiar în ziua în care dușmanii iudeilor se așteptau să pună stăpânire peste ei, situația s-a schimbat, astfel că iudeii au pus stăpânire peste cei ce îi urau.

Purim nu este o sărbătoare a răzbunării. Evreii nu și-au însușit averile chiar dacă „legea Mardoheu" le permitea acest lucru, ei doar s-au apărat omorându-și dușmanii. Este o sărbătoare a bucuriei, este o celebrare a izbăvirii primite în dar.

De asemenea, Purim este o sărbătoare care a fost stabilită printr-o hotărâre de guvern a unui stat păgân. Cu toate că nu este stabilită de Legea lui Dumnezeu dată prin Moise, asemeni altor sărbători a poporului evreu, ea este celebrată și astăzi de evrei.

Întrebarea 4: Care este rolul și importanța sărbătorilor pentru noi?

……..

……..

Îți amintești vreun moment marcant din viața ta în care ai văzut intervenția lui Dumnezeu în favoarea ta? Sărbătorești periodic acest moment și dacă da, în ce fel?

……..

……..

……..

Finalul cărții îl găsește pe Mardoheu în lumina reflectoarelor. Ca și autoritate, el este primul după împărat. Mardoheu nu avea doar putere mare în imperiu ci, așa cum vedem în ultimele versete, el era un exemplu de credincioșie pentru cei din poporul său. El este cel ce nu s-a plecat în fața lui Haman și a pus onoarea Lui Dumnezeu mai presus de viața sa. El a căutat binele poporului său și nu binele propriu. În final, vedem că Mardoheu a căutat acea pace care izvorăște din împlinirea dreptății.

Noi, ca urmași ai lui Hristos, trebuie să-L urmăm și să-L slujim cu credincioșie pe Dumnezeu. Să fim asemeni lui Mardoheu, căutând binele celor din jur, dar mai ales al fraților noștri, să trăim după principiile Scripturii și să nu ne plecăm înaintea nimănui, în afara singurului Dumnezeu adevărat.

Întrebarea 5: Care au fost câteva lucruri care te-au ajutat să înțelegi mai bine suveranitatea lui Dumnezeu? Ce hotărâri ai luat în urma studierii cărții Estera? Împărtășește aceste

hotărâri celor din grup pentru a fi gata să dai socoteală de împlinirea lor.

……..

……..

……..

……..

Încheiere

Dacă privim relatarea din cartea Estera în contextul general al istoriei poporului Israel, vom observa că acest conflict între Haman și Mardoheu este continuarea unui conflict mai vechi ce începe în cartea Eodul, atunci când amaleciții vin să lupte împotriva evreilor la Refidim (Exod 17:8-16). Mai târziu, acest conflict continuă cu confruntarea dintre Saul și Agag, împăratul amaleciților (1 Samuel 15:1-23), când Saul în loc să asculte de Domnul și să-i nimicească pe toți amaleciții și animalele lor, le cruță împăratul și animalele. Într-un fel, acest conflict început în Exod se încheie aici în cartea Esterei prin omorârea lui Haman, urmașul lui Agag, și a celor din familia lui.

Dacă deschidem și mai mult perspectiva asupra istoriei, vom vedea însă că acest conflict e de fapt parte din marele conflict dintre fii lui Dumnezeu și Satan, cel care dorește ca prin legea păcatului și a morții să aducă moartea asupra fiilor lui Dumnezeu. Totuși el, Satan, nu va birui, pentru că

Hristos, Mielul lui Dumnezeu s-a jertfit ca să învingă legea păcatului și a morții. Și asemenea Lui, toți cei care sunt ai lui Hristos vor birui la rândul lor – *Ei l-au biruit prin sângele Mielului și prin cuvântul mărturisirii lor* (Apocalipsa 12:11a). Biruința nu o pot avea însă decât acei care se încred în Dumnezeul lor, chiar și atunci când El lucrează în ascuns la împlinirea planurilor Lui.

Dar aceia din popor care vor cunoaşte pe Dumnezeul lor vor rămâne tari şi vor face mari isprăvi. (Daniel 11:32)

Meditație - Psalmul 124: O cântare a treptelor - un psalm al lui David

1. *De n-ar fi fost Domnul de partea noastră –*
să spună Israel acum! –

2. *de n-ar fi fost Domnul de partea noastră*
când s-au ridicat oamenii împotriva noastră,

3. *ne-ar fi înghiţit de vii,*
când li s-a aprins mânia împotriva noastră;

4. *ne-ar fi înecat apele,*
ar fi trecut râurile peste sufletul nostru;

5. *ar fi trecut peste sufletul nostru valurile năprasnice.*

6. *Binecuvântat să fie Domnul,*
care nu ne-a dat pradă dinţilor lor!

7. *Sufletul ne-a scăpat ca pasărea din laţul păsărarului;*
laţul s-a rupt, şi noi am scăpat.

8. *Ajutorul nostru este în Numele Domnului,*
care a făcut cerurile şi pământul.

Notițe:

Bibliografie

*** IVP Quiet Time Bible Study, Esther. http://www.ivpress.com/bible/esther/

Karen H. Jobes, *Esther. NIV Application Commentary*; Grand Rapids: Zondervan, 1999

Karen H. Jobes, Janet Nygren, *Bringing the Bible to Life: Esther. God Fulfills a Promise*; Grand Rapids: Zondervan, 2008.

Woodrow Kroll, *Back to the Bible Study Guides: Ruth and Esther*; Wheaton: Crossway Books, 2009.

John F. MacArthur, *MacArthur Bible Studies: Ruth & Esther. Women of Faith, Bravery and Hope*; Nashville: Word Publishing, 2000.

Anthony Tomasino, *Esther. Evangelical Exegetical Commentary*; WA: Lexham Press, 2013.

Anthony Tomasino, "Esther" în *Zondervan Illustrated Bible Background Commentary, Vol. 3* (Gen. Ed. John H. Walton); Grand Rapids: Zondervan, 2009.

Warren W. Wiersbe, *Be Committed. Ruth & Esther*; Colorado Springs: David C. Cook: 1993, 2005.

Warren W. Wiersbe, *The Wiersbe Bible Study Series: Ruth and Esther*; Colorado Springs: David C. Cook, 2008.

Biserica
Creștină
Baptistă
Metanoia

2016